

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

2 "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemlj ostah, nedelj in praznikih).
:: Citajte, kar Vas zanima !!

Telephone: CHelsea 3-1242

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 171 — Stev. 171

TUESDAY, SEPTEMBER 2, 1941 — TOREK, 2. SEPTEMBRA, 1941

Volume XLIX. — Letnik XLIX.

HITLER MORA BITI UNIČEN

VČERAJ JE PREDSEDNIK ROOSEVELT V SVOJEM GOVORU REKEL, DA MORA MO STORITI VSE, KAR JE V NAŠI MOČI, DA UNIČIMO HITLERJA IN NJEGOVE NACIJSKE SILE

Včeraj je bila druga obletnica, ko se je pričela sedanja vojna in predsednik se je poslužil prilike in ker je bil ravno Delavski praznik, je pozval narod, da zastavi vse svoje sile, da uniči moč blaznega nasilstva. Predsednik je rekel, da Hitlerjem ogroža vero in izobrazbo ter odreka pravico delavcu, kot trgovcu in vsako pravico človeku.

Predsednik Roosevelt je govoril iz novega poslopja svoje knjižnice in njegov govor je bil zelo ognjevit in celo bojevit, kajti, kot še nikdar poprej, je sedaj izrazil svojo odločnost, da mora biti Hitler na vsak način poražen, pa če se je treba proti njemu boriti še tako dolgo in če bodo žrtve še tako velike: Hitler mora pasti!

Predsednik se je kmalu po svojem govoru s posebnim vlakom odpeljal v Washington. Njegov govor pa bo v kongresu najbrže imel za posledico ostre debate in sicer bo prišlo na razpravo vprašanje: Ali naj gredo Združene države v vojno na strani Anglije, da bo poražena Nemčija.

Predsednik je jasno povedal svoje stališče, ko je izjavil: — "Nikdar v naši zgodovini ni bilo trenutka, da Amerikanci ne bi bili pripravljeni nastopiti kot svobodni ljudje in se boriti za svoje pravice."

"Premagati Hitlerja bo dolgo in težavno delo," je rekel predsednik. Nato pa je postal njegov glas zelo resen ter je nadaljeval sarkastično: "Imamo nekaj 'appeaserjev' (pomirjevalcev) in nacijskih pristašev, ki govorijo, da tega ni mogoče storiti. Prosim me celo, da bi se pogajal s Hitlerjem — da bi prosil za drobtine, ki padajo z njegove zmogovitosti. V resnici pa naganjajo, da bi postal moderen Benedict Arnold (Arnold je bil ameriški general in izdajalec v osvobodilni vojni) — da bi izdal vse to, kar mi je najdražje — vnetost do naše svobode, do naše vere, do naše domovine. To sem odvrnil in bom zavrnil tudi v bodoče."

Predsednik pa je tudi povedal, da ima ameriška armada novo, tajno in silno močno orožje, ko je rekel: "Danes izdelujemo novo tajno orožje, ki po svoji učinkovitosti do sedaj še nima para."

Da pa mu njegovi nasprotniki ne bi mogli očitati, da njegova politika vodi v diktatorstvo, je predsednik izjavil: "... In naj kakega bodočega Delavskega praznika kak bodoči predsednik Združenih držav pove, da smo svoje delo izvršili dobro in zvesto."

Isolacionist izvoljen

Iz Janesville v Wisconsinu poročajo, da je bil izvoljen v poslansko zbornico Lawrence H. Smith, odvetnik in uradnik Ameriške legije. Kanoidiral je na republikanskem tiketu, podpiral ga je pa America First Committee.

Dobil je skoro trideset tisoč glasov, njegov nasprotnik, demokrat, pa komaj šestnajst tisoč.

Moška obleka se je podražila

Moška obleka se je podražila skoro za petnajst odstotkov, navzile temu pa prodajal trgovine dosti več moških oblek kot so jih prodale lani ali v kateremkoli letu izza 1929.

Navzile ogromnim nakupom armade in mornarice zaenkrat še ni pomanjkanje volnenega blaga. Višje cene pripisujejo pomanjkanju delavcev in višjim mezdiam.

V manj kot osmih urah preko Atlantika

Consolidated Aircraft Corporation poroča, da je neki angleški bombnik modela "Liberator" preletel razdaljo med Novo Fundlandijo in Irsko v sedmih urah in pol. Vozil je z naglico 300 milj na uro in sicer v taki višini, da se je moralo

moštvo posluževati mask s kisikom. Temperatura je znašala 32 stopinj pod ničlo.

"Ciganskega kralja" ubila strela

V bližini Chattanooga v državi Tennessee je udarila strela v šotor, v katerem je obeleževal "ciganski kralj," 45 letni Mike Miller. Njega je strela ubila, sedem njegovih tovarišev pa poškodovala.

Miller je bil indijanskega rodu, pa je užival pri ciganih velik ugled. Prav nič mu niso zamerali, ker se je izdajal za "ciganskega kralja". Vabili so ga na vsa svoja važna zborovanja, in njegova beseda je bila merodajna.

Nemci se umikajo

Prvič po dveh letih se je pričela nemška armada umikati. In kot pravi poročilo ruskega, vrhovnega poveljstva, se nemška armada umika v svojo drugo obrambno črto. Nemško vrhovno poveljstvo pa naznanja, da je posegla v boj "nova ruska armada."

Račilo postaja v Moskvi naznanja, da je armada generala J. A. Koneva na 22 milj dolgi fronti okoli Smolenska vrgla Nemce nazaj in jim prizadela velikanske izgube. Poročilo dalje pravi, da Nemci z veliko naglico pripravljajo tretjo obrambno črto, kakih 25 milj od fronte.

V bližini Gomela, kjer so v teku vroči boji že nad en teden, so Nemci izgubili 4 divizije.

Po ruskem zatrdilu je Hitler poslal proti Rusiji 2,500,000 vojakov in rusko vojaško poveljstvo zatrjuje, da je bila ta armada že skoro popolnoma uničena, vsled česar se moralo bitti nemško vojaštvo z zapada poslano v Rusijo. Kot pravi rusko poveljstvo, prihaja v Nemčijo in v dežele, ki jih je Nemčija zavojevala, na sto in sto tisočev ranjencev.

FARMERJI SE SELJO

Več sto farmerskih družin bo moralo zapustiti ozemlje, ki ga je vlada rezervirala za armado.

Po cestah v severnem delu države New York se pomikajo te dni cele karavane voz, traktorjev, farmerskih strojev in živine.

Na cestah je več kot dvesto-petdeset farmerskih družin, ki so morale zapustiti svoja dosedanja bivališča z vsem, kar so imeli oziroma kar so mogli vzeti s seboj. Kakšnih ovesto družin je že prej odpotovalo.

Ozemlje, na katerem so prebivali, je prevzela vlada ter bo napravila na njem veliko vojaško rezervacijo pod imenom Pine Camp.

Ta teden mora biti ozemlje izpraznjeno, dočim nekatere družine še zdaj ne vedo, kam bi se izselile.

Mnogi z žalostjo zapuščajo zemljo, na kateri je živel več generacij njihovih prečnikov, so pa tudi taki, ki pravijo: — "Leta in leta smo se mučili, plačevali davke in odplačevali mornarice, pa v vsem tem času nisimo ničesar dosegli."

Farmerjem gredo na roko dve oblasti — New York Defense Relocation Corporation in Pine Camp Land Acquisition Board, ki sta že več kot sto družinam preskrbeli nove farme.

Farmerjem, ki se morajo izseliti, bo plačana primerna odškodnina.

Niso ga mogli pogrešati

V Norristownu, Pa., so artilerji 46letnega Edwarda V. Finerana, ker je pijan vozil avtomobil. Sodnik ga je obsodil na štiri mesece ječe. Komaj je bil teden dni zaprt, — dobi sodnik Danehower od Midvale Steel Company pismo, naj Finerana izpusti. Kompanija je sporočila, da je Fineran izborni mehanik, ki upravlja 7500 tonsko hidravlično stiskalnico za jeklene plošče, ki jih rabijo za velike bojne ladje.

— Produkcija je zaostala odkar je Fineran zaprt, — je bilo rečeno v pismu. — Mi nikakor ne moremo biti brez njega.

Sodnik mu je naložil dvesto dolarjev globe in ga izpustil. Fineran zasluži po osemnajst dolarjev na dan.

Sestanek diktatorjev na fronti

Poročilo iz Hitlerjevega glavnega stana na ruski fronti naznanja, da sta Hitler in Mussolini v Hitlerjevem glavnem imela važna posvetovanja pet dni.

Kot pravi United Press v svojem poročilu iz Rima, sta Hitler in Mussolini izdelala načrt proti posredovanju Zdr. držav na Bližnjem in Daljnem Iztoku.

Mussolini se je peljal čez Brennerski prelaz v nedeljo in je dospel v Hitlerjev glavni stan v ponedeljek. Od tedaj pa do Mussolinijevega odhoda sta bila oba diktatorja vsak dan v razgovoru in posvetovanju ob navzočnosti nemških in laških najvišjih vojaških in političnih zastopnikov. Obiskali so tudi več krajev vojne fronte.

INTERVJU Z DR. KREKOM

Poroča Alojzij-Slavo Klemenčič. LONDON, Anglija.

Predsednik slovenskega naroda in minister za zgradbe v jugoslovanski vladi g. general Simovića je kmalu po prihodu v London sprejel našega posebnega dopisnika in mu v prijateljskem razgovoru dal pregled zadnjih dogodkov v stari domovini, in mu odgovoril na razna vprašanja.

— Potrkal sem na vrata in od znotraj je prišel prijazen glas, — slovenski glas, — ki ga se tako redko sliši v Londonu. Minister dr. Krek, edini slovenski minister, katerega je usoda prihranila, da vodi boj za slovensko pravdo. Zaduži dogodki in bridke preizkušnje so se mu zarežale v obraz, toda njegove oči vas prijazno motrijo. Ponudil mi je z domačo goraniško kretinjo stol in začela sva prijateljski razgovor.

"Gospod minister! Že davno smo Vas pričakovali v Londonu. Kako, da je tako dolgo trajala Vaša pot?"

"Dolgo se Vam zdi. Jaz pa sem vesel, da sem tako hitro prišel. Okrog Anglije pa je velika voda, katere tudi poganski, nemški bog Hitler ne more preplavati. Potoval sem kakih 18 tisoč kilometrov po voči, po suhem in po zraku, da sem, zahvaljujoč vsej podpori angleških oblasti tako hitro dospel."

"Na Cvetno nedeljo zjutraj me je prebudilo pokanje bomb in topov. Iznenada in nepričakovano so Nemei napadli Beograd, tako iznenada, da tudi v vladi, kjer smo vedeli za razvoj dogodkov, nismo napada še pričakovali, kajti bili smo še v razgovoru in pogajanjih za časten mir."

"Komaj četr ure nato je bil Beograd že v ruševinah in plamenih."

"Ko so padale bombe tudi v neposredni bližini mojega stanovanja, ena v vrt, druga na cesto pred hišo, sem zvedel, da je velika bomba dvignila šilen prah na dvorišču hiše v kateri je stanoval minister dr. Kulovec. Na poti od doma s me obvestili, da je minister dr. Kulovec že mrtev pod ruševinami. Ta vest se je žal izkazala za resnično, kajti vojniki niso izkopali drugega kot nekatere razeofrane čele tele velikega pokojnika."

"V Beogradu je bil takoj pokvarjen telefon, elektrika in vodovod, razrušene so bile skoro vse zgradbe državne uprave. Vlada in vrhovna komanda sta se morali umakniti ven iz mesta. Tako se je začel naš križev pot."

vnanji minister Joachim von Ribbentrop in načelnik vrhovnega poveljstva oborožene sile nega poveljstva oborožene sile feldmaršal Wilhelm Keitel."

Ob priliki obiska na južni fronti je fuhrerja in il duceja pozdravil feldmaršal von Rundstedt. Obiskala sta tudi glavni stan državnega maršala Goeringa in vrhovnega poveljnika vojske.

Med spremljevalci il duceja so bili italjanski poslanik v Berlinu Dino Alfieri, šef italjanskega generalnega štaba general Ugo Cavallero, ravnatelj vnanjega urada Filippo Anfuso, kot namestnik vnanjega ministra Galeazzo Ciana, ki se konference zaradi boleznini ni mogel vdeležiti; generala Marras in Gandin, kakor tudi mnogo drugih častnikov generalnega štaba. Il duceja sta iz Rima tudi spremljevala nemški poslanik Hans Georg Viktor von Mackensen in nemški vojaški ataše generalni poročnik von Rintelen.

Na nemški strani pa sta bila navzoča na konferenci nemški

STIRI PETINE CLOVEŠTVA V VOJNI

Po natančnem proučevanju je National Geographic Society dognala, da so štiri petine vsega cloveštva — to je: 1,700,000,000 ljudi — zapletene v sedanjo vojno.

Združene države in južno-ameriške republike so edine dežele, ki še niso v tej vojni.

v inozemstvo, da nadaljujejo boj na strani Anglije, je častno število slovenskih častnikov in vojakov.

"Mislim, da bo po zakonih pravičnosti iz kosti mrtvih žrtev in trpljenja junakov gotovo zrastle nova, lepša in popolna svoboda našega dragega naroda."

"Z Bližnjega vzhoda je daleč do Londona, in še vojna je vmes. Zato nismo mogli nadaljevati naše poti tako naglo, kot smo želeli. Naravno pa je, da smo takoj in čimprej hoteli priti v London, ker je Jugoslavija s svojo žrtvijo itak popolnoma stopila na stran Anglije in Amerike, v borbo proti nacizmu in fašizmu za demokracijo in svobodo evropskih narodov."

Alojzij S. Klemenčič je diplomiral na filozofski fakulteti Ljubljanske univerze, nato pa študiral v Pragi, kjer pa ni mogel zaradi nemške invazije skomčati svoje disertacije. Nadaljeval je potem študije v Angliji vse do časa, ko je bila Jugoslavija napadena. Bil je tudi dopisnik ljubljanskega "Jutra" do začetka dokler se je dalo.

Nemški general ubit
List "Voelkischer Beobachter" naznanja, da je bil na vzhodni fronti 13. avgusta ubit generalni major Kurt Kalmukov, star 49 let. To je že tretji nemški general, ki je bil ubit na ruski fronti.

Menzies odstopil
Avstralski ministrski predsednik Robert G. Menzies, ki poslednji čas ni živel v posebno dobrih odnosih z avstralsko delavsko stranko, je odstopil. Njegov naslednik je postal Arthur W. Fadden, sedanjji ministrski podpredsednik.

Avstralska in angleška vlada sta se že prej sporazumeli, naj pride namesto Menzies v London kakšen drugi avstralski minister, ki bo zastopal svojo deželo na vojnem posvetovanju angleškega imperija.

Križa se je pojavila, ko je Menzies izjavil, da bo odpotoval v London, čemur je ugovarjala delavska stranka, ki ni zastopana v vladi.

ZA MOREC PRIZNAL 10 POSILSTEV IN UMOROV
Obtoženec se zaenkrat še ne more spomniti vseh svojih zločinov. — Svoje žrtve si je izbiral v Washingtonu in v New Yorku.

V Washingtonu so aretirali 36 letnega zamorca Jarvisa R. Catoe, ki je policiji priznal, da je posilil in umoril najmanj deset žensk. Vseh svojih zločinov se pa ne spominja.

Policija ga je izsledila po zapletni uri, katero je odzvel eni izmed svojih žrtev, Mrs. Robe Simons Abramowitz, in jo zastavil.

Na policijski stražnici je spocetka tajil, pozneje pa je začel priznavati zločin za zločinom.

Našel je deset posilstev in umorov ter dostavil: — Takih

slučajev je bilo najbrž še več, pa se jih ne spominjam.

Umori so povzročili posebno v Washingtonu veliko razburjenje, kajti med žrtvami je bilo tudi nekaj mladih vladnih uslužbenk.

Nekatero ženske je napadel na samem, nekatere je povabil v svoj avtomobil, k nekaterim je prišel v stanovanje.

Dasi ni skušal zakriti sledov svojih zločinov, so bila dolge mesece vsa posredovanja policije, da izsledijo zločinca, preuspešna.

Našel je deset posilstev in umorov ter dostavil: — Takih

slučajev je bilo najbrž še več, pa se jih ne spominjam.

Umori so povzročili posebno v Washingtonu veliko razburjenje, kajti med žrtvami je bilo tudi nekaj mladih vladnih uslužbenk.

Nekatero ženske je napadel na samem, nekatere je povabil v svoj avtomobil, k nekaterim je prišel v stanovanje.

Dasi ni skušal zakriti sledov svojih zločinov, so bila dolge mesece vsa posredovanja policije, da izsledijo zločinca, preuspešna.

Našel je deset posilstev in umorov ter dostavil: — Takih

slučajev je bilo najbrž še več, pa se jih ne spominjam.

Umori so povzročili posebno v Washingtonu veliko razburjenje, kajti med žrtvami je bilo tudi nekaj mladih vladnih uslužbenk.

Nekatero ženske je napadel na samem, nekatere je povabil v svoj avtomobil, k nekaterim je prišel v stanovanje.

Dasi ni skušal zakriti sledov svojih zločinov, so bila dolge mesece vsa posredovanja policije, da izsledijo zločinca, preuspešna.

Našel je deset posilstev in umorov ter dostavil: — Takih

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakar, President; J. Lupina, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.-; za pol leta \$3.-; za četrt leta \$1.50. - Za New York na celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50. Za inozemstvo za celo leto \$7.-; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" tiskava vsaki dan izvenim sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 8-1249

NEZAPOSLENOST

V Ameriki je že od nekdanj navada s številkami ugotavljati vse mogoče in nemogoče stvari. Zato je presenetljivo, da dozdaj vlada še ni skušala kolikor mogoče natančno ugotoviti, koliko ljudi v deželi je zaposlenih in koliko ne.

Kongres je bil že večkrat pozvan, naj odredi štetje nezaposlenega prebivalstva, toda pozivi so nalefli na gluha ušesa.

Človek bi po vsej pravici domneval, da bi bilo znatno lažje z številkami dognati obseg revščine in pomanjkanja kot pa naprimer natančno ugotoviti število ovac, konj in krav, ali pa koliko pšenice, volne in koruze se bo pridelalo.

Dokler smo v tem pogledu navezani le na cennice, nam še najbolj služijo četvite Narodnega industrijalnega konferenčnega urada. Nanje se je mogoče ravno tako zanesti kot na poročila katerekoli druge organizacije.

Dasi financirajo Narodni industrijalni konferenčni urad v prvi vrsti kapitalisti, mu doslej še ni bilo mogoče očitati kakšne posebne pristranosti.

Najnovejše poročilo Konferenčnega urada je zelo pomembno, ker ugotavlja, da je bilo meseca junija v deželi samo 2 milijona 536 tisoč nezaposlenih ter je bila s tem dosežena najnižja točka izza meseca junija 1930.

Nadalje poroča konferenčni urad, da je bilo meseca junija v Združenih državah zaposlenih 53 milijonov 120 tisoč oseb, torej toliko kot jih ni bilo še nikdar v zgodovini dežele. Dozdaj je imelo rekord leto 1929, toda letos je bilo zaposlenih nad pet milijonov več ljudi nego leta 1929.

Meseca junija 1933, torej tri mesece po vselitvi Franklina D. Roosevelta v Belo hišo, je bilo zaposlenih v Ameriki samo 35,884,000 oseb.

Pri tem je treba seveda vpoštevati, da število ameriškega prebivalstva marašča ter da se je armada ameriških delavcev (zaposlenih in nezaposlenih) povečala za pol milijona oseb.

Nezaposlenost je tudi precej zmanjšala uvedba zvezne vojaške službe. Delavski trg se je skrčil za milijon mladih ljudi, ki so bili poklicani v armado.

Pravzaprav je — soglasno s preiskavo Konferenčnega urada — v deželi komaj pod milijona nezaposlenih, ker jih je skoro dva milijona v vladni službi — pri WPA.

Če te ugotovitve odgovarjajo le deloma resnici, se lahko reče, da spada problem nezaposlenosti v preteklost.

Nihče pa ne sme biti preveč optimističen, kajti prehod dežele iz mirovne v vojni industrijo se ne bo kar gladko in zlepa završil.

Mnogo tovarn, ki proizvajajo za civilno porabo — omejnimo naj le tovarne za svilenogovce — bo treba zapreti ali jih pa preurediti, česar posledica bo odpust precejšnjega števila delavcev. Posebno majhna in srednja podjetja bodo zelo prizadeta.

Leon Henderson, ki mu je poverjena kontrola nad ceni, sodi, da bo na ta način izgubilo za daljši ali krajši čas delo in zaslužek najmanj dva milijona oseb. Skrajno dvomljivo je, če bo mogoče preskrbeti vsem tem ljudem delu v vojni industriji.

Ugojne ugotovitve Konferenčnega urada je treba vsled tega sprejeti z gotovimi pridržki.

Ako natančno premislimo, ni prav posebno razveseljivo dejstvo, da je bilo šele neproduktivni vojni industriji mogoče zmanjšati armado nezaposlenih ter začasno rešiti oziroma omiliti problem nezaposlenosti.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Koliko Slovencev se je rešilo iz Jugoslavije

Podpisani je sprejel od svojega prijatelja dr. Alojzija Kuharja, znanega slovenskega časnikarja in strokovnjaka v mednarodni politiki, sledeče pismo iz Južne Afrike:

"Pisem Vam iz Južne Afrike, kamor sem dospel po had 3 mesecnem potovanju tujinsem. Doživljam sem marsikaj. Upam, da bo to pismo dospelo do Vas. Najbrže bo to prvo pismo, ki ga boste prejeli od svojih prijateljev v Sloveniji po zlomu Jugoslavije.

"Drago mi Ljubljano, dom in vse drugo sem zapustil 1. aprila ter odšel s turo v Beograd. Bila sta dva, ki sta bila izbrana od naše politične stranke, da greva v inozemstvo. Eden je bil Franc Gabrovšek, ravnatelj Zadrzne zveze, a drugi jaz. Dali so nama polno pooblastilo, da govoriva v imenu stranke in naroda doma. Najin cilj je bila Anglija in Združene države, ker se bo prej ali slej odločala usoda tudi slovenskega naroda. Iz Beograda sva mogla v Atene odpotovati zvečer 4. aprila. Z nama je bila družina ministra Kreka. Vlak pa je tako počasi vozil, da smo dobili prve bombe na naš vlak eno postajo pri d Skoplju. To je bilo v nedeljo 6. aprila. Tedaj nam je bilo jasno, da se je vojna pričela.

Tri osebe so bile ubite in 4 ranjene. Nekaj ur pozneje so nas močno bombardirali v Skoplju, ko se je 24 nemških bombnikov spustilo nizko nad mestom ter ga obsipalo z bombami. Ta napad smo srečno prestali. Nato smo lezli proti jugu z vojaškim vlakom ter eno noč prebili v starih vojnih utrdbah iz leta 1916 v Djevdjeliji, med tem ko je bitka divjala samo 50 m stran v bolgarskih gorah. Naslednji dan smo imeli srečo, da smo dobili vojaški vlak na Solun, katerega smo zapustili takoj naslednje jutro, kar je bilo samo nekaj ur, predno so se pričeli nemški tanki valiti proti Solunu. Po petih dneh smo srečno došli v Atene, dočim navadno vzame vlak iz Ljubljane do Aten samo 34 ur. V Atenah smo imeli zračne napade vsako noč, a smo se jih kmalu privadili. Nato nas je vzel serboj angleški konvoj, katerega spremljalo 5 rušilcev in ena križarka, ter nas srečno pripeljali v Egipt.

"Nenti so hoteli napasti naše parnike še predno smo zapustili grško pristanišče in Italijani so vrgli nekaj bomb iz "varne višine" v bližini otoka Krete. Uspeha pa niso imeli niti prvi, niti drugi. Junsko obnašanje angleških vojnih ladij je nudilo večičasten prizor nam vsem in na ta način smo dobili najboljšo zagotovilo, da bomo pod angleškim vodstvom zopet dobili svobodo in sicer prej kakor smo mogli pričakovati.

"V Egiptu smo čakali na prihod naše vlade, ki je v nekaj dneh res dospela iz Jugoslavije po zraku. Mi smo se pridružili ministrom ter sli z njimi v Jeruzalem, kjer smo vsega skupaj ostali 6 tednov. Od tam so nas Angleži odpeljali skozi Rdeče morje in naprej do J. Južne Afrike, od koder vam pišem to pismo na predvečer svojega odhoda na Anglesko.

"Dalje vam sporočam, da se je jako malo Slovencev rešilo iz Jugoslavije. Ti so: minister dr. Miha Krvk, ki je po smrti dr. Kulovca, katerega je ubila ena med prvimi bombami, vrženimi na Beograd, postal voditelj Slovencev. 2. minister Fr. Snoj, 3. Franc Gabrovšek, ravnatelj Zadrzne zveze, 4. dr. Furlan univerzitetni profesor in zastopnik liberalnega mišljenja, 5. dr. Marian Čok, primorski Slovenec in zastopnik liberalnega mišljenja, 6. prof. Rudolf, ki tudi zastopa liberalno mišljenje, 7. Milan Ribar, brat poslanskega svetnika v Washingtonu, in 8. moja malenkost. Torej vseh skupaj 8 Slovencev, od katerih smo vsi pripravljeni za svoj narod storiti vse, kar je v naših močeh. Računati pa moramo tudi na našega poslanika v Argentini, dr. Izidorja Cankarja, ter na rojaka Marmoljo v Vichy na Francoskem, kakor tudi na polkovnika Stropnika, kateri je ostal v Srednjem vzhodu. Naše vojske se je jako malo rešilo. Izvzeli nekaj častnikov, nimamo nobene vojske v inozemstvu. Od zračne vojske imamo samo par sto častnikov — pilotov, med katerimi je tudi nekaj odličnih

Najboljši prijatelj
v nesreči vam je:

**SLOVENSKA NARODNA
PODPORNA JEDNOTA
BRATSKA DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA**

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000
PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ
Glavni stan:
2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

**LJUDSKA
KUCHARICA**
Najnovejša zbirka
navodil za kuhinjo
in dom. Cena 50c.

Naročite pri:
**KNJIGARNI
SLOVENIC
PUBLISHING
COMPANY**

Slovencev. Naša mornarica se ni mogla rešiti. Le nekaj edinih se je rešilo pod vodstvom slovenskih častnikov, med katerimi sta kapitan Kren in poročnik Grošel, najodličnejša pojava. To je približno vse, kar je moglo uhajati pred Hitlerjevimi peklim.

"Pod vodstvom ministra dr. Kreka se je takoj upotavil odbor in to z namenom, da bo zastopal slovenske zahteve v Londonu in Združenih državah. V slednjih se bo to seveda izvršilo sporazumno s tamkajšnjimi Slovenci. Med prvimi čini tega Slovenskega narodnega odbora je bil razglas: Vsem Slovenceem, izdan na Belo nedeljo 1941 s podpisom: Dr. Miha Krvk, Franc Snoj, Franc Gabrovšek, Dr. Alojzij Kuhar.

"Dalje je ta narodni odbor sestavil zahteve Slovencev v posebnem memorandumu, ki je bil poslan na različne naslove v Ameriki že pred nekaj tedni, a bojim se, da ta pošta do časa, ko to pišem, še ni zapustila Evrope.

"Naravno je, da hočemo mi zastaviti vse svoje sile v korist slovenske stvari in zato smo sklenili, da sile, kolikor jih imamo, razdelimo takole: minister Snoj bo v kratkem odšel v Združene države skupno z misijo jugoslovanskih ministrov, v kateri bo tudi hrvatski ban g. Ivan Subašić, bivši ministriški predsednik Bogoljub Jevtič, voditelj Strahov, ter dalje hrvatski minister Ko anović in srbski minister dr. Marković, G. Gabrovšek in prof. dr. Furlan pa prideta tja kakor hitro bo mogoče. Voditelj Slovencev dr. Krvk in jaz pa sva določena in g. Ribar pa ostanejo na Srednjem vzhodu radi posebne misije."

Ker se o teh naših tojkih in voditeljih slovenskega naroda do sedaj ni skoraj še nič poročalo, zlasti se pa ni poročalo o njihovem delu in njihovih ciljih, se mi zdi potrebno, da objavim to pismo in da se tako razčisti meglja, ki je vse te mesece obdajala te naše moze.

Leo Zakrajšek.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

KUHARSKA KNJIGA:
Recipes of All Nations
(V angleškem jeziku)
RECEPTI VSEH NARODOV
Stane samo **2.00**

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.
Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.
Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street, New York, N. Y.

**Stavka hotelskih
uslužbencev**
V San Francisco, Cal., je proglašila stavko Culinary, Bar and Service unija, pripadajoča Ameriški delavski organizaciji. Zastavkali so uslužbenci 28 največjih hotelov. Pred hoteli so močne vrste piketov.

Stavke se udeležuje nad tritisoč delavcev. Unija zahteva nanje višje plače in boljše delavske pogoje.

Majši hoteli in restoranti zaskrbljeni vsled stavke se ne bodo prizadeti.

**HEVAT. KMEČKA STRANKA POZIVA NA ODPRT
ODPOR.**

Po prisilnem razpustu strank v odvisni Hrvaški so se sestali glavni zastopniki vseh takšnih strank, ki so se pri življenju in na svobodi, za vsako stranko v drugem kraju. Sestanki so kajpak bili tajni. Tajni sestank "Hrvaške kmečke stranke" se je pač moral vršiti v Banjaluki sami, ki je glavno upravno mesto odvisne Hrvaške, ker se je hkrati dobil strankin preglas po vseh krajih Hrvaške z datumom iz Banjaluke. V njem se poziva cel hrvaški narod, naj nasilstvom nenekdo soldateske in vstaških zadržev odvarja s silo. Od naroda se tudi zahteva, naj se popolnoma vzdrži v akrcneza sodelovanja s sedanji izdajalski oblastmi ter tudi vsi možne pomoči četniškemu gibanju, pa naj se je to pojavilo kjerkoli.

STOLETNICA SKLADATELJA DVORAKA.

V izložbenem oknu G. Schirmer, Inc., 3 East 43rd St., New York, N. Y., glasbene založne družbe, bodo razstavljeni različni predmeti velikega češkega skladatelja Antona Dvoraka v obsevu na 100. obletnico njegovega rojstva od 30. avgusta do 8. septembra.

FOR DEFENSE
BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

S tem, da kupite obrambne bonde in znamke, pomagajte ne samo deželi, pač tudi sebi.

SLAMNIKARICE — večje na moških klobukih, zigzag strojih in Pony strojih, stalno delo, visoke cene — pri: **GOOD VALUE HAT CO.** 19 WEST 4th STREET, NEW YORK CITY (2x)

Zenitna ponudba
Punt srednje starosti si želi seznaniti se z dekletom ali vdovo staro 25 do 35 let; en otrok je tudi sprejet. Katere veselji živeti na deželi naj pošlje sliko, na zahtevo se vrne. Tajnost jamčena. — "Zenit" care of "Glas Naroda" 216 West 16th St., New York, N. Y.

Peter Zgaga
Zakonske skrbi in težave.

Ob bati je stal mlad mož in zamišljen zrl predse. Z obraza se mu je brala huda skrb, ki jo je skušal utopiti v pijači. Po petem kozarčku in deseti cigareti se mu je izvil iz grla globok vzdihi, s katerim je obrnil nase pozornost vseh navzočih. Bata je namreč tisti prostor, ob katerem se ne pretaka samo pijača, pač pa v precejšnjih curkih tudi sočutje in usmiljenje.

Vsi pogledajo zbezanega neznanca, kretnar ga pa sočutno vpraša: — Kaj vam je, dobri mož?

Tega vprašanja je najbrž čakal, kajti takoj se mu je odprla zatvornica zgovornosti: — Oh, zdijati mi je! Znorel bom! Doma vse narobe! Nobenega človeka nimam, da bi kaj počel, mi kaj skuhal in kaj pospravil. Žena v špitalu ... otrok v špitalu ... Moj Bog, kaj naj počnem! ...

V sreč se jim je zasimilil, in odleglo mu je. Ljuče so že tako ustvarjale, da iščejo sočutja in radi pretiravajo. Mlademu možu namreč ni bilo tako hudo. Seveda ima ženo in otroka v bolnišnici. Ob petih zjutraj, ko je ženo odpeljala ambulanca, pa še sploh otroka ni imel. Rojen je bil šele ob devetih dopolnjenih iz bolnišnice so mu telefonirali, da je vse v redu, da sta mati in otrok zdrava. ...

Otroci.

Če slišim otroka zakleti ali ga vidim napraviti kakšno neudnost, mu ne zamernim toliko kot zamernim tistemu, ki je vprico otroka kletvico izustil oziroma neroanost počel. Otroci so možgani so namreč premalo razviti za samoustvarjanje, zato pa otrok le posnema in ponavlja, kar vidi in sliši.

Saj menda veste tisto o brilnem otročičku, ki mu je tekla zibelka v prelepi ribniški dolini. Tonček mu je bilo ime, zibelka mu je pa tekla le, če je kdo poganjal. Zibelko je pa moral poganjati njegov pet let starejši bratec Tinček.

Kadarkoli se je Tonček v zibelki zadržal, je ukazal oče: — Tinček, zibat!

In če se ni Tinček takoj pokoril povelju, je oče ostreje ponovil svoj ukaz: — Boš šel zibat Tončka? Tristo hudicev, zibat, pravim!

Tako so potekala leta v miru in v strahu božjem. Dan je bil čneva enak. Isto delo, isti običaji, isto gorvorjenje.

Mali Tonček je bil medtem že shodil in začel pobirati besede. Toda v zibelki je še vedno rad ležal. Samo kdo naj ga ziblje — to je bilo vprašanje.

No, Tonček si zna pomagati. V zibelko zleze in se neusmiljeno začere. In ko se mu zdi, da se je dovolj nadrl, ukaže svojemu starejšemu bratu: — Tinček, zibat!

Tinček se seveda ne zneni. Otrok pa, kot je nekoč slišal starega, — ponovi ukaz: — Tinček, boš se zibat Tončka? Tliso hudicev, zibat, plavim!

Samogovor.

Kratka Dnevna Zgodba

Anton Martin Slomšek

"Hočemo, naj bi slovenska beseda slovela, imela čast v pričo narodov; naših sedov." — A. M. Slomšek.

Anton Martin Slomšek, o katerem je bilo podano že mnogo življenjepisov, se je rodil 26. novembra 1800 na Sotmi blizu železniške postaje Ponikve nad Celjem. Na Sotmi so gospodarili že v starih časih Novakovi. Kiro so šele pozneje sprejeli rodbinsko ime Slomšek. Že v rani mladosti je moral Anton pomagati pri kmetiji in oče mu je kot prvorojencu namenil nasledstvo. Enajstletni je prišel Anton v šolo v Ponikvi, kjer ga je poučeval kaplan Jakob Prašnikar, ki je kmalu spoznal fantove zmožnosti — ob koncu drugega šolskega leta je dobil prvo nagrado — njemu in usaterini prošnji se je končno udal tudi oče in sina poslal v Celje, kjer je kljub pomanjkljivosti pridobil knjižnico z vztrajno pridnostjo kmalu dosegel in prekosi svoje sošolce. Ves čas njegovih študij, zlasti pa po materini smrti ga je Prašnikar očetovsko podpiral. Licej — današnje sedmo in osmo šolo — je dovršil v Ljubljani, v Senju na Hrvaškem in v Celovcu ter stopil leta 1821 v celovško semenišče, kjer je zaslovel kot dober poznavatelj slovensčine; tako da mu je vodstvo poverilo poučevanje bogoslovcev v slovenskem jeziku. Slomšek je postal prvi učitelj slovensčine v celovškem semenišču (1822) Novo mašo je pel po končanem tretjem letniku septembra meseca leta 1823 pri očetovskem prijatelju Prašnikarju, ki se je bil med tem časom preselil v Olinje, kjer ga je ob počitnicah obiskoval in mu pomagal v nedeljski šoli in pri cerkvenih opravilih. Leta 1825 je zapustil Slomšek semenišče, kaplanoval na Bizeljskem do leta 1827, v Novi cerkvi nad Celjem do 1829 in za-lovil kmalu kot goreč duhovnik in učitelj ter znamenit pridigar. Oktobra leta 1829 je bil pozvan za spiritala v celovško semenišče.

no; vsta pokrajinskih ljudskih pesnikov je izšla iz njegove šole. Na prošnji sodišča je poučeval tudi uradnike v slovensčini. V semenišču se je pod njegovim vplivom ustanovilo bralno društvo, osnoval pa je slovstveno društvo, čigar člani so se shajali na stanovanju profesorja Abcija in prebirali ter popravljali lastne in tuje spise. Oktobra 1838 je postal Slomšek nadzupnik in dekan v Vtuznici ob Dravi, kjer je opravljal istočasno službo školskega nadzornika in postal leta 1844 stalni višji ogleda lavantinske škofije. Dve leti pozneje je šel kot opat v Celje, a še isto leto je bil imenovan za lavantinskega škofa s sedežem v St. Andražu L. 1846. Slomškovi delavnosti se je odprlo šitoko polje. Njegovemu trudnemu se imamo zahvaliti, da se je prenesel sedež lavantinske škofije iz St. Andraža v Maribor ter so bili tako skoraj vsi štajerski Slovenci združeni pod eno škofijo in neodvisni od sekovskih nemških škofov. Iz semenišča, ki ga je Slomšek istočasno ustanovil v Mariboru, so izšli duhovniki, ki so bili vseči slovensčine in so lahko nadomestili nemške duhovnike, ki so prihajali iz sekovske škofije. Leta 1862 se je napotil Slomšek v Rim, čeprav je bil že bolan; vrnivši se, je z vnezo opravljal škofovska opravila, posvetil je dvoje cerkva, se vrnil težko bolan v Maribor in izdihnil par dni pozneje 24. septembra 1862.

Slomšek je bil pesnik in pisatelj ter odlični solnik in vzgojitelj. Živel je v času ilirskih gibanj, ki je mnogo pridno poteglo k narodno-političnim prepovedi in razvoju. Slomšek je spodbujal to delo s svojim obširnimi šolskim programom.

S pesnikovanjem se je bavil Slomšek že na gimnaziji, kjer je zložil za zgodovinske nekega profesorja slovensko pesem, in leta 1824 je postal dve pesmi v Ljubljano za nameravani zbornik "Slavinjo." Novo vzpod-

budo pa je debil med našim ljudstvom, zlasti na Bizeljskem ko je pošal njegovo petje pri delu, zabavi in vina. Prišel je z lagati pesmi v ljudskem tonu, zdravice, popavice za veselje družbo in jim pogostoma tudi sam zložil naprev. Pozneje so sledile cerkvene pesmi in pesmi za mladino, ki imajo predvsem vzgojen namen, kakoršnega opazamo tudi pri njegovih basnih in prilikah. Slomškove pesmi in basni niso vselej samostojne pesnitve, pogostoma je povzel jedro po tuji pesnitvi ali tudi vso pesem slovenil po tuji predlogi. Nekatere njegovih pesmi so se še danes ohranile med ljudstvom, kakor najdemo tudi to ali ono njegovo basen še danes v raznih čitankah.

Začetki Slomškovega pisateljevanja so v tesni zvezi z njegovim delom v celovški bogoslovnici, kjer je vadil svoje učence v prevajanju in v slovenskem govorništvu. Te prevode je Slomšek zbral, uredil in oprijel ter izdal v tisku. Tako je nastala dolga vrsta pripovedk za otroke, poslovenjenih po nemškem izvirniku Kristofu Schmidtju, ki padajo časovno med prve slovenske mladinske s pise. Iz govorniških vaj pa je sestavil Slomšek nabozne knjige, ki so bile namenjene duhovnikom kot pomagalo pri dušni-pastirskem delu in ljudstvu v poglavitno versko-naravstveno izobrazbo. Marsikatera njegovih knjig je doživela več izdaj. Najbolj pa je zaslovelo Slomškovo ime med našim narodom z "Drobtinicami" in s knjigo "Baze in Nežica."

"Drobtinice" ki jih je Slomšek ustanovil a uredil le prvo in drugo leto (1845—1848) iz hajele so se dolgo po njegovi smrti — so prinašale duhovnikom "nekoliko na novo osnovanih krščanskih besed za poukušno", učiteljem "nekoliko nauka za šolo in nekaj resničnih prigodb." stare pa poučjejo "kako bi naj otroke v strahu božjem redili, kako pošteno za svojo družino skrbeli."

Njihov namen je bil povzdigi umske in naravstveno-verseke izobrazbe ljudstva in vzgoje mladine; ohraniti pa hočejo tudi spomin na znamenite moze. V "Drobtinicah" je objavil Slomšek veliko poučnih spisov, ki so s zdravstvenimi, političnimi, in narodno-gospodarskimi vprašanji ter opisoval življenje in delovanje znamenitih slovenskih pisateljev. Med Slovenci so bile "Drobtinice" zelo priljubljene in mnogo čitane.

Plod Slomškovega dela za slovo pa je njegova knjiga "Baze in Nežica" v nedeljski šoli. Že rano se je Slomšek bavil s šolo in šolskimi vprašanji, že kot srednješolec je pomagal Prašnikarju ob počitnicah pri pouku, bil v Celovcu učitelj slovensčine, poučeval in nadzoroval kot kaplan, dekan in šolski nadzornik; dajal vzpodbudo ter se povsod živo zanimal in trudil za povzdigo šolstva. Svoje pedagoške nazore je praktično razložil v svoji knjigi "Baze in Nežica" ki je napisana za nedeljsko šolo in namenjena učiteljem kot pomožna knjiga. V okviru povesti o Blažetu in Nežici Marcu je razvrščena vsa učna snov; kako si jo je zamislil Slomšek za nedeljske šole. Njegova vzgojna knjiga, ki je oživljala pouk in privabila v šolo čim več ljudi, se je zelo priljubila ne samo učiteljem in učencem, temveč vsakemu, ki jo je bral;

ODBORI PROTI VISOKIM NAJEMNINAM V DESETIH DEŽAVAH.

Gibanje proti zlorabi hišnih posestnikov, ki zahtevajo prebitane najemnine v obrambnih okrajih, je dovelo do ustanovitve posebnih odborov; tako zvanih Fair Rent Committees. V 21 mestih v desetih državah. Najeminski oddelek (Rent Section) urada administracije cen in civilnih zalog pozivlja tudi druga mesta, naj isto storijo in njeni uradniki sodelujejo v to svrhu z odličnimi meščani in prizadejih občinah.

Do sedaj so se ustanovili takšni odbori v South Bend, Ind., San Diego, Cal., Ravenna in Warren, O., Pontiac, Mich., Hartford, New London, Waterbury in Bristol, Conn., in v obrambnih okrajih v državah No. Carolina, Virginia, Louisiana, Georgia in Alabama.

Pritožbe pokazujejo, da se pretirane najemnine zahtevajo v čez 100 obrambnih okrajih in najeminski oddelek OPACS pozivlja na hitro akcijo proti taki tendenci.

Kjerkoli so pritožbe vpravilne in hišni posestniki nočejo popustiti, se taki profitirji izpostavljajo publiciteti.

pouk o najrazličnejših stvarih kako je ravnanj pri nezgodah in boleznih, ob nevihti, sestavki iz kmetijstva so živo zajemali "judstvo". Deset let pozneje, ko je postala slovensčina učni jezik, se je dobil Slomšek natog od vlade, da pripravi potrebne šolske knjige; v nekaj letih (1852—1855) je izdal s pomočjo drugih pisateljev abecednik malo in veliko berilo in drugo.

Šola pa je vplivala tudi na dom, kjer je postajala knjiga večno bolj priljubljena. Zato je hotel Slomšek že leta 1845 ustanoviti "društvo za izdajanje dobrih slovenskih knjig", a vlada je zavrnila njegovo prošnjo. Za izdajo dobrih knjig se je trudil Slomšek vse svoje življenje. Ko mu ni uspela prva prošnja, je delal in medeloval dalje; dokler se mu ni posrečilo pridobiti za svojo idejo Andreja Einspielerja, ki je z Antonom Janežičem ustanovil leta 1852 "Društvo sv. Mohorja" to se je l. 1860 preosnovalo v bratovščino, ki se je potem naglo razvijala in dala Slovenem nešteto potrebnih knjig; udje te družbe so bili med vsemi sloji in po vseh slovenskih naselbinah se je naglo širila in čitane naša knjiga. Slomškovo književno delo ima jasno začrtan cilj: hotel je dvigniti umsko, naravstveno in versko izobrazbo našega naroda ter postaviti vsi pouk na temelj materinščine; in to v času, ko je bila samo nemščina tudi v naših krajih učni jezik. Da doseže ta cilj, je bilo treba gojiti šolstvo, gojiti in izobraževati slovensčino. Ljudstvu pa dajati dobre knjige. S tim v zvezo in podrobim delom je Slomšek dopolnjeval delo narodnih buditeljev ob naši severni meji; navdušenim besedom tedanjih Ilircov daje on krepko vzgojno podlago in ljudski šoli, iz katere raste delo narodne prosvete. Šola, ki je tedaj služila tujemu jeziku, je s njegovim spretnim organizatorskim delom postala naša narodna šola — kar je bilo zahtevano vseh tedanjih naših narodnih borcev.

Slomšek je globoko zaoral pri prebuditvi našega naroda. Četudi je nasprotoval socialnim in gospodarskim zahtevam ki jih je postavila revolucija l. 1848, in se ni postavil ob stran najradikalnejšim parodnim buditeljem, je polagal on sam s svojim delom za povzdigo slovensčine temelje, na katerih so si Slovenci gradili svojo narodnost, kljub jim z mladeniškim navdušenjem: "Ne bodi vas sram, da ste Slovenci; to je vaša čast!" in roče jih: "Prijetelj, ne pozabimo, da smo Slovenci!"

POZIV GOSPE TATJANE FOTIČEVE.

Poziv gospe Tatjane Fotičeve sprejme poslanika Konstantina Fotiča, namenjen ameriškim žonam jugoslovanskega rodu v cilju pletenja volnenih nogavic in sveterjev, namenjenih našim vojnim ujetnikom, Nemčiji in Italiji, je debil najljepši odziv v vseh krogih našega življa. Ne samo ženske organizacije, tudi mnogostevilne žene in dekleta so razumele, da s tem vsrjo važno narodno dolžnost in so ponudile svoje sodelovanje.

Zelo vzhičena tem velikim dokazom rodobjubja, se je gospa Fotičeva vsem toplo zahvaljuje in pri-tavlja, da bo vsaka oseba ali organizacija, ki se je prijavila, dobila poseben odgovor, kakor tudi označeno količino volne in to v najkrajšem času, to je, kakor hitro bodo potrebna navodila za pletenje tiskana.

Gospa Fotičeva nas prosi, da ohvestimo vse, da je mnogo naših žen, ki so se prijavile da sodelujejo na tem delu, ali da to še ni dovoljno število se-ter za pletenje nogavic in sveterjev za 300.000 ujetnikov.

Treba še tisoče pridnih ženskih rok da prepletejo z iglami, da bi naši dragi junaki dočakali zimo v toplih oblacihih. Mi z gospo Fotičevo skupno prošnjo naš žensstvo, ki se še ni odzvalo, da ji pritečejo na pomoč v tej važni in rodoljubni kampanji.

Vse prijave pošljite na naslov: Mrs. Tatjana Fotič, 1520 E. 16th St., N. W., Washington, D. C.

STROŠKI ZA NARODNO OBRAMBO PRESEGAJO 50 BILJONOV.

Po računih raziskovalnega in statističnega urada federalne oblasti, stroški za narodno obrambo, kar se tiče potrošenega denarja in odobrenih kontraktov, so miseca julija presegli lepo število 50 biljnov dolarjev. Več kot tri biljoni in pol je šle sredi junija za britanska vojna naročila.

Okroglo je več kot 12 biljnov dolarjev šlo za aeroplane, 8 milijonov za vojne ladje, trgovske ladje in prometne opreme, 5 in pol biljona za indu-

Veliki Atlas sveta

Vojnujoči se narodi v Evropi vsvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In takaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, materialni razvoj, 4 biljoni za neindustrijske gradnje, 4 biljone za druge opreme in skoraj 8 biljnov za razne svrhe.

VESLOVANSKI KONGRES V MOSKVI.

Duc 10. avgusta t. l. je bil o-tvoren v Moskvi v Sovjetski Rusiji veliki Veslovanski kongres, ki je trajal 5 dni in v čigar delu so se zelo vidno udeleževali mnogi odlični Jugoslovani. Tu so bili položeni temelji bratskemu veslovanskemu sodelovanju na podlagi dejanskih potreb, a ne čustev. Enakost in enakopravnost vsakega slovanskega naroda, ne pa nekakšna podvrženost ali vodstvo enega nad drugim.

Skupna nevarnost in borba do porzina hitlerizma pa organiziranje bodočega življenja in zaščita interesov vsakega pojedinega slovanskega naroda in države — to je jedro programa. Moskvska radijska postaja je v vseh slovanskih jezikih raznesla proglaš in poziv na skupni odor. Rezultati niso izostali.

ZAGREB JE VSTAL OLASAN ZA APELOM VESLOVANSKEGA KONGRESA.

Tako je potem, ko je bil objavljen apel Veslovanskog kongresa v Moskvi, je Zagreb vstal ves očajen z dobro izdeanimi lepaki, na katerih je bilo popolno besediilo tistega poziva. Cela periferija in vse glavneje ulice

bodo prizadeti vsled mitovne pogodbe, in jih boste prejeli tokom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celih knjigi. Ta atlas velja samo \$2.75 za Združene države in \$3.— za Kanada. Ta veliki atlas dohite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

v središču so jih imele najlepšene po vseh vogalih. Vstasko redarstvo je besno trgalo tiste lepake, ter prijelo nad 300 ljudi pod sunjajo, da so jih ti dali izdelati ali pa jih nalepiti. Potrdilo o tem dogodku je po ovinkih dospelo v Moskvo že 23. avgusta, kakor je to javila ruska agencija Tass po moskovskem radiju.

VLADA SKERBI ZA STANOVANJA.

Tekom paze pofovice tekočega leta, kakor poroča Natran Strauss, USHA administrator federalna hišna oblast (United States Housing Authority) pri-skrbela nove stanovanjske hiše za približno 125.000 ljudi; vseh vseh obrambne de-avee! Število hiš je bilo 35.568, od katerih 29.875 je bilo zgrajenih v svrhu najemanja ob nizkih cenah in odpravo za tarahni stanovanjskih predelov. Druge so bile zgrajene v krajih, kjer se vršijo obrabna dela.

Istoačasno je začela konstrukcija 103 drugih stanovanjskih skupin, ki bodo vsebovale več kot 28.888 hiš.

Med tem obnavljanje "stanov" nadaljuje jako uspešno. 18.773 stanovanjskih hiš, ki so bile obsojene kot neprimerne, so bile v tem obdobju porušene. V krajih, kjer se dela na obrambnih projektih, se je morale odločiti s porušenjem zastaralih hiš, kjer je pomanjkanje stanovanj tako veliko.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg učstva je razvidno do kdaj imate plačano naročilo. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Ves prosimo, da skuhate naročilo na pravočasno poravnati. Pošljite naročilo naravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana s črnatimi črkami, kar so upravitelci obiskati tui druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov, naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročilo.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO: Pueblo, Peter Cullig; Walsenburg, M. J. Hayak
- INDIANA: Indianapolis: Frank Zupančič
- ILLINOIS: Chicago, J. Bevič; Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois); Joliet, Jennie Bamblich; La Salle, J. Spellic; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago in Waukegan, Mash. Waršek
- MARYLAND: Klamiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA: Chisholm, J. Lukavčič; Ely, Jos. J. Peshel; Eveleth, Louis Goula; Gilbert, Louis Vesel; Hibbing, John Povše
- MONTANA: Roundup, M. M. Fabian; Washoe, L. Champa
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Brooklyn, Anthony Bili; Gowanda, Karl Strulaha; Little Falls, Frank Maša; Worcester, Peter Rode
- OHIO: Barberton, Frank Truhaj
- Cleveland, Anton Bobek, Chas. Marlinger, Jacob Rosnik, Job. Slapnik Girard, Anton Nanode; Lorain, Louis Blahut, John Kuzle; Youngstown, Anton Kizak
- OREGON: Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Bismarck, John Jevtičar; Conemaugh, J. Brezovec; Covardale in okolica, Mra. Ivana Repalik; Export, Louis Zupančič; Farrell, Jerry Okura; Forest City, Math Kramin; Ft. Bidwell, Fr. Blodnikar; Greensburg, Frank Novak; Homer City, Fr. Ferencuhak; Imperial, Venice Palcich; Johnstown, John Poljanec; Krayn, Ant. Tinkaj; Luzerne, Frank Bilhoc; Midway, Jos. Zest; Pittsburg in okolica, Philip Fregar; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, Fr. Schirra; West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN: Milwaukee, West Ann, Fr. Štek; Sheboygan, Joseph Kahan
- WYOMING: Rock Springs, Louis Taucher; Diamondville, Joe Rolan

Vsak zastopnik izda potrdilo za svojo hišno, kakor je prejel. Zastopnika tople priporočamo.

Poučni spisi

- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vozan. Cena \$2.00
- SODOČI DEŽAVLJANI naj naredi knjigice — "How to become a citizen of the United States". V tej knjigi so vsa pojasnila in sklopi za naseljen. Cena 35c.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular, 278 strani. Cena trdnj. \$1.50
- Zelo koristna knjiga za vsakega živinočelca; opis različnih bolezni in zdravljenje; silke. Cena 50c.
- GOVEDOJEJA, spisal R. Zagvar, 148 strani, 8 slikar. Cena \$1.—
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU, 111 strani. Cena 50c.
- MLEKARSTVO, spisal Anton Petič, 8 slikar, 188 strani. Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena 50c.
- NAJVEČJI SPISOVNIK, — 166 strani. Cena 50c.
- NASE ŠKODLJIVE ŽIVALI v PODOBI in BESEDI, spisal Fran Erjavec, 224 strani, Bros. Cena 25c.
- OBIRNO KNJIGOVODSTVO, 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti eni osebi, umetno in strojno ključavnice za vsako soljarstvo. Cena \$1.—
- ODKRITJE AMERIKE, spisal M. MAJAK. Trije deli: 162, 141, 138 strani. Cena vsakega vs Poljudca in nastaneb opis odkritja novega sveta. Slike so črna kakor zaživna; povzetek je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.
- PRATIČNI RAČUNAR, Trdnj. vez. 281 strani. Petrova knjigica, ki veduje vse, kar je pri nakuupu in prodaji potrebno. Cena 75c.
- PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE, spisal dr. F. Veber, 341 strani. Knjigo tople priporočamo vsakomur, ki hoče razumeti glavni strani sodobne filozofije. Cena 50c.
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR, Sestavlil Dr. F. Bradac. — 625 strani. Cena \$1.50
- UMNE ČEBELAR, spisal Frank Laßmayer, 163 strani. Cena \$1.—
- VELIKI SLOVENSKE SPISOVNIK, Sestavlil H. Podkrajšek. — 437 strani. Cena \$1.—
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA, 62 strani. Cena 25c.

Naročite pri:
Slovenic Publishing Company
216 W. 18th Street
New York, N. Y.

GOSPOD iz KONOPIŠTA

Napisal: I. WINDER.

77

Janacek je bil bister opazovalec; videl je njetje nake in graje vredne lastnosti ki jih Franc Ferdinand z očmi ljubečega ni mogel videti. Ker je pa sluga vedel, da ljubi nadvojvoda to dekle nad vse, je v svoji skrbi za gospodov blagor molčal o svojih opazovanjih. Gospod je dal ljubezni in slugi se je spodobilo, gojiti do predmeta te ljubezni spoštovanje, nič drugega ne.

Janacek ki je bil že nekaj mesecev pre-enečen, ker je bil gospod ozdravel, je opazil, da se prejšnja živčnost in ne- strpnost znova polasčata prestolonaslednika. Leto je imelo praznični značaj: na Dunaju so se pripravljali za velike slovesnosti, ki naj bi se vršile pred koncem leta v proslavo 50 letnice cesarjevega vladanja. Nešteto slavnih odsekov in jubilejnih odborov je prosilo Franca Ferdinanda, naj s svojo udeležbo poviša sijaj teh proslav. Zlovoljno je tožil zvestemu Janacoku, kako nadležne so mu takšne reprezentacijske dolžnosti. A Janacek je vedel, da nadvojvoda ni samo zaradi tega razstrojen in nezadovoljen.

Cesarjeva prepoved, da ne sme izražati svojega mnenja in se vtikati v politiko, je pomenila neučakanu nezno ohranjanje njegove moči, ki ga je vsak dan huje občutil. Tudi nesvoboda z ljubico ga je čedalje bolj težila. Ker ni imel zanesljivega prijatelja, je proti koncu poletja sklenil povedati Janacoku vse, česar ni smel nihče vedeti. Janackova vera v skorajšnjo izpremembo ga je spet ohrabril.

"Nekaj bo prišlo, in vse bo mahoma drugače," mu je obljubil Janacek.

Jubilejno leto 1898 je poteklo docela nepričakovano. V Zenevi je dne 10. septembra neki anarhist zavratno umoril cesarico Elizabeto, in ta nesreča je menda za nekaj tednov storila cesarja popustljivega. Le malo ljudi je vedelo, da je svojo ženo, ki ni čutila do njega ničesar, vse do zadnjega nesrečno ljubil.

Ne vedra, skladna, zabavna in blaga gospa Schrattova, njegova dolgoletna prijateljica, ampak maloverna, neljubezniva krasotica Elizabeta, ki so jo nadloge in strasti podile iz kraja v kraj in ki je Franca Jožefa osobno imenovala "narednika", je bila velika ljubezna njegovega življenja, nedosežnica, ki ni bilo njeno srce nikoli njegovo. Njena smrt ga je potrla, čeprav je smela okolica žaljivega po pravici poročati, da je sprejel žalostno novico z občudovanja vredno mirnostjo duha. Življenje se mu je mahoma zazdelo revno in pust, delo, ki se ga je oklepal, jalovo in nesmiselno.

V tem duševnem stanju se je dal cesar prvič pregovoriti, da je dovolil prestolonasledniku dejaven poseg v politiko. Franca Ferdinanda so bili opozorili na protiaustrijsko gibanje, ki se je širilo po južni Dalmaciji. Dalmacija s svojim za- ledjem Bosno in Hercegovino, je igrala v jugoslovanski politiki zelo pomembno vlogo. Jugoslovansko gibanje, ki je stre- melo po odeppljenju vseh jugoslovanskih pokrajin od Avstro- ogrske. Je Dunaj pobijal z nesmanjelnimi neučinkovitimi sred- stvi. Na Dunaju so se zapašali na zvestobo Hrvatov in mir- no gledali, kako je Budimpešta delala vse, kar je bilo v nje- nih močeh, da bi Hrvate ozdravila avstrijskega patriotizma, medtem ko so si Srbi z uspehom prizadevali, da bi pritegnili hrvatske brate na svojo stran.

Srbi in Hrvatje? Zvestoba Hrvatov, ki niti niso znali brati srbske cirilice, se je zdela cesarju vzvišena nad vse dvo- me. V Srbiji je imel kralj Milan, ki ga je bil cesar rešil bol- garskega navaša, največji vpliv. Čeprav se je bil svojemu mla- demu sinu Aleksandru v korist odrekal prestola. Milan, ki je pisaril na Dunaj in prihajal na Dunaj, kadarkoli je potre- boval denarja, je bil zanesljiv vazal dunajkega dvora. Ali kraljeva vojska ni bila važnejša od volje naroda? Iz Beogra- da gotovo ni pretila nevarnost.

Franca Ferdinand ki je skrivaj proučeval žarišča nevarno- sti v južnih pokrajinah države, je zvedel, da izkušajo agitatorji, ki služijo jugoslovanski propagandi v Dalmaciji, poseb- no pa v Dubrovniku in Kotoru pridobiti prayslovno prebiva- lstvo. Vse niti gibanja so izhajala s Cetinja. Ko je črno- gorski prestolonaslednik nekega dne prišel v Dubrovnik in ga je prebivalstvo navdušeno sprejelo, so nekateri avstrijski poli- tiki na Dunaju terjali kaznovanje in izgon protiaustrijskih žiljev. Ker ni cesar ničesar storil, so vstopili avstrijski do- mojubi v zvezo s prestolonaslednikom. Šel je k cesarju in ga poprosil za dovoljenje, da bi smel na inšpekcijsko potovanje po Dalmaciji. Več mesecev je cesar odbijal to prošnjo. Po cesaricini smrti je Franca Ferdinand, ki je burno pritiskal in ni svojega velikega političnega cilja, federalizacije, ki naj bi spravila nezadovoljne narode in pokrajine, nikoli izgubil iz- pred očmi, nazadnje dobil migljaj, naj se pripravi za pot, vendar pa mirno počaka, da mu določijo čas. Čaka! je. saj ni imel nič opravka, niti reprezentacijske dolžnosti ga niso bogvekak vprezale, ker so bile velike jubilejne slovesnosti odpovedane. Upal je, da bo smel najpozneje novembra meseca na pot. To- da šele marca meseca leta 1899 se je cesar odločil in dal do- voljenje.

Franca Ferdinand je odpotoval v Dalmacijo. Prva po- staja njegovega potovanja je bil Dubrovnik. Kar je tam doživel, je bilo porazno. Mesto, ki je še pred nekaj meseci vriskalo črnogorskem prestolonasledniku, je sprejelo avstrij- skega prestolonaslednika s sovražnim molkom. "Stradon" glavna ulica, je bil v zastavih, toda vse oknice so bile zaprte. Prebivalci mesta so ostali v svojih hišah. Franca Ferdinand je tresoč se od gneva, zrl v zmedene obraze uradnikov, ki so ga spremljali.

"Tu je torej sovražna dežela," jim je zaklical; "po tem takim je res, da je vse prebivalstvo črnogorskega mišljenja in nas sovražni!"

Nadaljnja pot po konavelski dožini ga je nekoliko od- škodovala za to razočaranje; koder so živeli Hrvati, so ga slo- vesno pozdravljali. Zastopniki hrvatskega prebiva- lstva so mu zatrjevali, da so Hrvatje dobri Avstrijci in ne želijo drugega, kakor da bi smeli v okviru države svobodno razvijati svojo narodno posebnost.

(Nadačevanje prihodnjih.)

TANKI SO NAJVAZNEJŠE OROŽJE

Anglija si na vso moč prizadeva, da izdelata čim največ vojaških tankov zlasti za Bližnji Iztok. Slika nam kaže tovarno v nekem angleškem mestu.

Rešil mesto pred mrjascem

Pod Križno goro na Trnju- lik za Staro Loko ima človek Peter čedno domačijo s trdnim kozolcem.

(Vse to ima še danes, ko piše- mo to grozovito storijo, nima pa več strahu pred krvoločnim divjim merjascem, ki je pred njim trepetala Škofja Loka z vso svojo široko okolico, in so se razburjali zavoljo njega vsi lovci, ki jih je samo v mestu in bližini malo nad dvesto. Res je že točno dognano in zabele- ženo število zajcev, ali lovec še vedno ni mogoče prešteti. Vsaj za dober ducat jih je več, kakor zajcev.)

Če so torej povsod drugod v obeh slovenskih oblastih leto- v modri orjaški merjasec, skoraj tako veliki kakor soni in kviz- željni kakor tigri, je vendar morala imeti najgrozovitejšega merjasca pisana Loka.

Ali ustrelil ga je s kroglo in presekal ga je na dvoje z sekir- ro lovec Peter s Trnja.

Z novicami po časopisih se je tudi v poških lesovich prika- zala strašna zverina. In dva- krat po sto hrabrih jagrov je basalo puške, dvakrat toliko pridnih gospodinj je pa iskalo merjasca po "Kuharskih buk- vicah" "Slovenske kuharice" in po Katarini Prato, ki je iz nje vse prepisano, kar je res dobrega.

Še predno so ga naše izvid- nice in patrolje lovec, so jmele recept za najdelikatnejšega merjasca vrle kuharice. "Ku- hanega bomo s sladkim čreš- njevim kompotom." Tega dan- es ne najdete v nobeni restav- raciji in v nobeni trgovini več v Ljubljani, kjer je vsega po- kubiha in znosila v Loko po- tovkva Lenka, ki ostaja v mle- karni "Pred škofijo." Pa še Škrpinka je morala pomagati, ker na kompote Ločani ne da-

jo dosti. No, sedaj pa je za- ožena dolina s to sladkarijo gori do Gorenje vasi in na drugi strani do Zalega loga.

Le merjasca ni. Ker ga je ustrelil in na en mah presekal Peter s Trnja.

Malo murza in malo meglena noč je bila, da se je tudi bist- rini lovskim očem razločilo le vse na pol — luna pa je ravno gori prišla. In tudi malo sape je bilo.

Pa vendar je Peter na preži jasno videl, kako je iz kozolca skočil nekaj velikega in kos- matega ter se zaletelo v kolo- barju.

"Ga že imam! Fant, še seki- ro!" je zavpil, ko je skočil po puško in s preplašenim fantom stekel proti kozolcu.

Dvakrat ga je pihnil, a čir- na je šla še v kolobarju proti zadnjemu stantu kozolca. Še dvakrat je počil za njim, pa vražji kosmatinec še ni obstal. Črna pošast se je prevallila, da je trepetajoči sinko s sekiro v roki zajavkal: "Ali vidiš, oče, kakšne dolge ščetine ima!"

Močnejše je zapihala sapa. Petra je spreletela vročina od togote in vsekal je za zverjo še dvakrat, da so vekali otroci po vasi in dolge babnice rožen- krane. Zverina pa je kobalila po mlečni megli ob kozolcu.

"Ima, Marija, hudič, tu ima!" je zatulil Peter in vse- kal kar s sekiro fant in žena sta stekla na 'ganku' in sta se prekrizala v strahu. Komaj je zajavkala: "Ali si ga, Peter?" "Sem ga, ja," je zamrmral in vrgel na ramo šop detelje, ki jo je jug vrgel iz kozočca in va- lil po trati.

Ni izobesil v zori zastave skozi lino, ali žena je nekaj o- bešala tam gori. Bile so fan- tove...

KAKO SKREBNO PRIPRAV- LJAJO NEMCI SVOJE POLETE.

Dopisnik 'Giornale d'Italia' objavlja z nekega kraja ob Ro- kav. kent prečivu zanimive do- datke o tem, kako vrhovno po- veljstvo nemške armade pri- pravlja bombne napade na An- glijo. Zopet moremo opazova- ti, kako Nemci vodijo vojno popolnoma na znanstven na- čin, da bi bili učinki njihovega krožja taki kakor morajo biti, če hoče armada zmagati ali vsaj storiti vse, da zmagaja.

Na več krajih vojaške fron- te med Severnim rtom in Bis- kajskim zalivom — tako pripo- veduje dopisnik italijanskega lista — se nahajajo vojaške na- prave, v katerih se nemški le- talci, s katerimi sedaj sodelu- jejo tudi italijanski, temeljito pripravljajo, preden poletijo v zračni prostor nad Anglijo. Tu se seznanijo točno z mesti, in posameznimi objekti, na katere morajo metati bombe, tako da nobeno letalo in noben letalec ne izvrši svojega poleta na sle- po in si ne išče sam predmetov, ki jih bo napadel, razen če to prepreči sovražnikovo protio- rožje in si mora letalec pač po- magati sam, da doseže ta ali oni povpre nedoločeni in ne- predvideni učinek. Ta pripra- va obsega ogromne plastične slike Londona in drugih važ- nih angleških mest, fotografični material, ki ga mora orem- ljena s številnimi pripomba- mi vzeti s seboj vsako letalo in seveda tudi rezultate poiz- vedovalnih poletov, na katerih se angleški teren snema fotografsko iz zraka.

Dopisnik je imel priložnost, da si vse te naprave ogleda. Plas- tika središča britskega imperi- ja, Londona, je jako velika, da zavzema celo dvorano. Pilot, ki si jo ogleduje z daljave enega metra ali nekaj več, more iz te plastike posneti London v celo- ti, kakor tudi vse njegove glavn- e objekte. Tukaj mladi piloti proučujejo sliko mesta dneve in dneve, tako da morejo iz kro- ka spoznati, kje so vojaški ob- jekti, kje industrijske naprave, kje živilska skladišča, gazome- tri in električne naprave ter pristanišča in dokl, vmes pa so zaznamovani v rdeči barvi vsi objekti, ki so bili že bombardirani in v koliki meri so razru- šeni ali pa medtem deloma ali celoma upostavljeni. Enake plastike so napravljene o vseh drugih važnih angleških voja- ških, industrijskih ter oskrbo- valnih središčih. Na plastikah so še druga znamenja v različ- nih oblikah in barvah, ki slu- žijo pilotom. Vsa ta znamenja pa se napravijo šele, ko poiz- vedovalna letala, fotografije in poročila zanesljivih ogledoval- cev in poročevalcev gredo sko- zi urad, kjer najstrojije prouči- jo, ali se ujemajo z dejstvo. Še- le potem se vnesejo znamenja, ki pokažejo, kaj je uničeno in

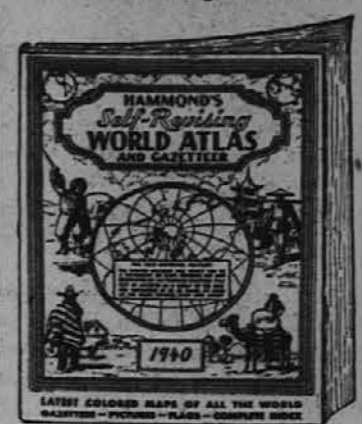
koliko je uničeno in katere ob- jekte je treba sedaj pritegniti v krog uničevanja.

Nekaj posebnega je pa fo- tografijski vlak, ki je pravo ču- do vojaške tehnike. Ta vlak je spremljal nemške armade že na pohodu na Poljskem in v Fran- ciji. Ta vlak se pomika z ene- ga mesta v drugo, kakor se pač zdi potrebno, da se posamezni deli nemške armade na proti- angleški fronti seznanijo s fo- tografinim materialom, ki se v tent vlaku nahaja. Na zunan- izgleda tako, kakor vsak drugi vlak, ne ve pa razen gotovega števila osebja, ki pride v po- šte, nihče, kje se v tem ali o- nem trenutku nahaja. Tukaj se nahajajo fotografije, katere bi, če bi jih bilo mogoče se- stavi skupaj, podale celotno fo- tografično sliko vsega ozemlja angleških otokov in Irske. Vsa- ka fotografija je komentirana na drugih tiskovinah, ki jih natiskejo v vlak samem na malih rotacijskih strojih in ki obsegajo danes nad 9 ton pa- pira. Opombe se tičejo posameznih objektov, fotografije in opombe pa se vsak dan, ka- kršni so bili poizvedovalni po- leti posameznih letal in rezul- tati napadalnih poletov, po- pravljajo ali donolnjujejo. Ob- staja seveda tudi ogromna kar- ta Velike Britanije, na kateri so v malih kvadratih zaznamo- vane vse zone, ki so fotografi- rane na imenovanih posamez- nih fotografijah ter nosijo isto številko, kakor jo nosi dotična fotografija, čijih odtiske pone- so letalec na svojih aparatih s seboj na posamezne pošte. Teh fotografij je danes več milijo- nov.

[Kakor hitro se letalec vrže s svojega poleta s fotografijami, ki jih je napravil iz zraka, bodi kot poizvedovalec, bodi kot napadalec, napravijo od vsake tri odtise. Enega dobi poveljstvo generalnega štaba, drugi pride v arhiv, tretjega pa pošljejo v "fotografični ur- rad generalnega štaba". Tu- kaj se fotografija poveča tako, da se more vsak objekt natanč- no poznati. Posebni strokov- njaki potem študirajo, kakšna škoda je bila napravljena in ko- čika je ter kakšne vrste je ob- jekt, ki je bil zadet. Potem se napravijo komentariji in opom- be, ki se v več izvodih registri- rajo in potem popravljajo ali dopolnjujejo.

IMATE ŽE TA PRI- ROČNI ATLAS?

V teh kritičnih časih je vsakemu čitatelju dnevnih vestí potreben ta priročni ATLAS, ki ga pošlje- mo našim naročnikom po najnižji cení. — Naročite ga še danes!

Velikeost 9 1/4 x 14 1/4 inčev
42 velikih strani;
32 barvnih zemljevidov tujih držav in 9 zemljevidov Zdr. držav in zastav vodnih dr- žav;
45 svetovnih slik popolnoma o- značenih;
Zanimivi svetovni dogodki.
Najnovejši zemljevid kaže cel svet in tudi:
RAZDELITEV POLJSKE MED NEMČILO IN RUSIJO
ITALIJANSKO OSVOJITEV AL- BANIE
PRIKLIJUBITEV ČEROSLOVA- ŠKE K NEMČIJI
NOVA RINSKO-RUSKA MEJA

Cena 35 centov

Poslijte svoto v znakah po 3 os. po 2 centa.

Posebnost:
HAMMONDYO ZEMLJEVID, KI SAM SEBE POPRAVLJA
KUPON, ki ga dobite s atlasom in ko ga izpolnite in pošljete k izdajatelju zemljevida. Vam daje pravico, da dobite dodatne zemlje- vide s novimi mejami vojskuj- oči se držav, kakor bodo preme- njene po sedanjih vojni.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

Kojake prosimo, k o pošljete za naročnino, da se poslušatejo — UNITED STATES OSTROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Spisi Josip Jurčica

- I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji. — Domen. — Dva prijatelja.
- II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tibotapec. — Vrban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.
- III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.
- IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata.
- V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetskega ce- sarja. — Med dvema stoloma.
- VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.
- VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pina tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Prava med bra- toma.
- VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Sest parov klobas. — Po to- baku smrdiš. — Ženitev iz nevoščljivosti. — spomni starega Slovenca Andreja Pajka.
- IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir grač. — Poua- rejeni bankovci.
- X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov...\$10
POSAMEZNI ZVEZKI \$1.50

Naročite pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. CO.

"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Lepa knjiga je kulturna poslanika; odprimo ji vrata v naše domove, odprimo ji srce... (Finžgar)

ŽIVI VIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, knji- ti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srecalo našega življenja in trplje- nja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

DED — Je ZEMLJO otrebil, zoral

OČE — Je je počel in gledal bujno njeno rast

SIN — Je zoral med težkim klasjem

VNUK — se je dvignil proti besu novega časa

13 POGLAVIJ — 413 STRANI V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Avtor knjige je IVAN MATIČIČ, ki je spisal splošno znano knjigo — NA KRVAVIH POLJANAH

KNJIGARNA "Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.